

SLOVENE

== Velja po pošti: ==
 za celo leto naprej .. K 50—
 za en mesec .. " 4.50
 za Nemčijo celoletno .. " 55—
 za ostalo inozemstvo .. " 60—
V Ljubljani na dom
 za celo leto naprej .. K 48—
 za en mesec .. " 4—
 V pravi preloži mesočno .. 3.50
Sobotna izdaja:
 za celo leto .. K 10—
 za Nemčijo celoletno .. " 12—
 za ostalo inozemstvo .. " 15—

== Inserati: ==
 Enostolna pettirvsta (89 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat .. " po 50 v
 za dva- in večkrat .. " 45—
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
 Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano:
 Enostolna pettirvsta K 1—
 Izhaja vsak dan izvenredno delje in praznike, ob 3. uri pop.
 Redna letna priloga vsaki red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; neofrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 50.

Seidler padel.

Dunaj, 22. julija 1918.

Ministrski predsednik dr. vitez Seidler je podal svojo demisijo. Demisija je bila sprejeta.

Ljubljana, 23. julija 1918.

Seidler je postal ministrski predsednik po slučaju. Njegov predhodnik Clam-Martinic je padel, ker se je zavzel za linški program, za nemške »belange«. Hotel je vpeljati nemški državni jezik v monarhiji. Hotel je odcepiti Galicijo in tako za večne čase napraviti iz naše državne polovice nemško posestno stanje. Takrat je stal v ospredju boja proti režimu Clam-Martinica Jugoslovanski klub in Jugoslovanski klub ga je tudi vrget. Zastavil je vso svojo moč in ugled, da je odvrnil od našega naroda nevarnost, ki mu je pretela, če se uveljavijo gorostasne nemške zahteve. Ta boj je častno izvojeval. Clam-Martinic je padel in z njim je prevzel Seidler »začasno vodstvo« kabineta. O njem se je vedelo, da je vesten uradnik, a velikih državnih sposobnosti si ni pripisoval niti sam. Pač je živel v njegovi duši skromna želja, da bi igral v teh zgodovinskih dneh znamenitejšo vlogo, ki bi ga rešila večne pozabe — to dokazuje njegova poznejša trdovratnost, s katero se je držal svojega mesta — toda mnogo nade ni imel. Tedaj se je med pogajanj, ki jih je Seidler vodil za sestavo novega kabineta, zgodilo, da je prišel k njemu parlamentarec in mu med pogovorom mimogrede rekel: »Zakaj bi ne prevzeli ministrskega predsedstva Vi sami, ekselencia?« To seme je našlo v Seidlerjevem srcu rodovitnih tal in je vzklilo. Kmalu je izšlo cesarjevo lastnoročno pismo, ki potrjuje Seidlerja kot ministrskega predsednika. Jugoslovanski klub je tedaj po padcu Clam-Martinica in njegovega vsenemškega režima glasoval za takozvane državne potrebščine.

A če je Seidler slučajno postal ministrski predsednik, ni slučajno stopil v pokoj. Utonil je zaradi iste tragične krivde, ki je tudi povzročila, da so Clam zagrnili politični valovi. Kot njegovim predhodnikom je tudi njemu manjkalo spoznanja, da se mora država nujno preosnovati v zvezo svobodnih narodov, če se hoče rešiti, in si je hotel pomagati z navideznimi krparijami. Usodno pa je postalo zanj, da se je vedno bolj in bolj vdajal nemškemu pritisku in da je slednjič zastavil sebe in vso svojo vladno za nemški kurz.

Stališče Jugoslovancev do njega je bilo dano z deputacijo spodnještajerskih nemških plemičev, ki je hotela pred prestolom igrati vlogo dinastične slovenske stranke in ki jo je vodil ministrski predsednik. Seidler je že prej enkrat propadel, ko je nastopil kot dramatik na odru nemškega ljudskega gledališča na Dunaju, a tam je bilo samo občinstvo nezadovoljno z njim. Politična igra pa, ki jo je z Orniom isti Seidler insceniral, je imela hujše posledice. Medtem ko so se Jugoslovanci prej borili bolj proti njegovemu kurzu kot proti njegovi osebi, so sedaj morali nastopiti tudi proti človeku, ki se ni pomišljal voditi zbor lažnikov na dvor. Razen tega je še prišla napoved persekucij na jugu, potem njih izvrševanje pod Seidlerjevo patronanco, kar je boj proti ministrskemu predsedniku le poostrižilo. Logika krivega sistema, ki ga je Seidler zastopal, je zahtevala, da se je sprl tudi s Poljaki, ki so to pot z občudovanja vredno neizprosno zahtevali Seidlerjeve glave. Zastonj je ministrski predsednik postavil predse državne potrebščine kot ščit, češ, kdor je proti meni, je proti državi. Zastonj so bile v cesarskem pismu pohvaljene tiste stranke, ki so za državne potrebščine »brezpogojno«. Poljaki niso odnehali od svojega pogoja, da Seidler gre, in snoči mu je gljotina, ki je dolgo časa visela v zraku, padla za vrat.

Za Seidlerja ni posebna nesreča, da je zginil s političnega neba. Imel bo mirnejše življenje in rešen bo nalog, ki jim

ni bil kos; imenovan bo za kuratorja Te-rezijanišča, kar ni zelo naporna služba in je zvezana s plačo. A to dejstvo, da je moral umreti, ker se je vpregel v nemško-nacionalni voz, je nov dokaz, že tolikokrat potrjen po zgodovini notranje politike avstrijske, da je nemški kurz absurdum. To dejstvo je tudi svarilo njegovemu nasledniku, naj bo kdorkoli: ista krivda se bo vedno enako maščevala.

Cesarjevo pismo.

Dunaj, 22. julija. (K. u.) »Wiener Zeitung« objavi jutri sledeče cesarjevo lastnoročno pismo:

Ljubi dr. vitez pl. Seidler!

Predložili ste mi sklicujoč se na nastali parlamentarni položaj prošnjo za od-slovitve od urada, kateri prošnji so se pridružili ostali člani kabineta. V utemeljevanju svoje prošnje ste opozarjali, da v svojih stremiljenjih zagotoviti v poslaniški zbornici večino državnim potrebščinam, ne upate doseči uspeha, a da so ovire le v Vaši osebi in v Vaših razmerah nasproti neki politični stranki, ki nasproti državnim potrebščinam ne zavzema odklonilnega stališča, marveč je pripravljena, da podpira drugo vladno, ki bi zasledovala isto splošno smer.

V teh okoliščinah smatrate sami v Vašem odstopu predpogoj zanesljivega razjasnjenja parlamentarnega položaja. Kakor mi je tudi težko, da se odpovem Vašemu nadaljnjemu delovanju na mestu, ki ste ga opravljali v najtežavnejših razmerah v mojo popolno zadovoljnost, moram poslušati Vaša domoljubna razmotrivanja.

Z namenom, da se vzdrži Vaša smer in zaupljivo razmerje s tistimi skupinami, ki so voljne, da se zavzamejo za potrebščine države s sodelovanjem ljudskega zastopstva, sem sklenil, da sprejemem v mišlosti demisijo celega kabineta in mu naročam, da vodi dalje posle, dokler se ne ustanovi nova vlada.

Eckartau, 22. julija 1918.

Seidler l. r.

Karel l. r.

Pred dr. Seidlerjevo demisijo.

Dunaj, 22. julija 1918.

Proti Seidlerju so padli danes v zbornici najostrejši izrazi. Dr. Seidlerjev padec je gotova stvar. Opozicija sodi, da je izključeno, da bi dobila Seidlerjeva vlada večino za proračunski provizorij.

Danes ob petih se je vršil v zbornici ministrski svet. Nato se je Seidler odpe-ljal z avtomobilom v Eckartau. Krog šest ure zvečer se je izvedelo, da je Seidler demisijoniral.

Za nemški kurz.

Dunaj, 22. julija.

Nemške stranke so imele danes posvetovanje, na katerem so splošno izrekle prepričanje, da je treba, da se nemške stranke z vso silo zastavijo za imenovanje definitivne vlade, in sicer samo za tako vladno, ki bo obdržala Seidlerjev kurz.

Kdo bo Seidlerjev naslednik?

Dunaj, 22. julija 1918.

Za naslednika ministrskega predsednika Seidlerja se imenuje kot bodoči šef ministrstva Eckart, ki je deloval dolgo v prezidiju in je prejšnja leta kot prezidijalist mnogo občeval v parlamentu. Z druge strani se imenuje kot naslednik dr. Seidlerja železniški minister baron Ban-haus. Odločitev pade jutri.

Dr. Hussarek kandidat za ministrskega predsednika.

Dunaj, 23. julija 1918.

Kot namestnik ministrskega predse-dnika Seidlerja se splošno imenuje bivši naučni minister dr. Maks Husarek. Poverjena mu bo baje sestava uradniškega kabineta. Jeseni naj se napravi poskus dati ministrstvu nekaj parlamentarnih članov s tem, da se pozovejo v kabinet nemški in poljski parlamentarci. Od članov doseda-njega kabineta bo najbrže nekaj ministrov izstopilo ter se torej ne bodo vsi udeležili sestave nove vlade.

Dr. Hussarek je prišel včeraj ob 8. zvečer v parlament ter je imel daljše posvetovanje s predsednikom zbornice dr. Grobom in z nekaterimi voditelji strank. Včeraj je bil dr. Hussarek na gradu Eckartau sprejet od cesarja v daljši avdijenci.

Dr. Hussarek je nemški krščanski socialc. Že v Stürgkhovem in Clam-Martinicovem ministrstvu je bil naučni minister. Kot naučni minister je odločno podpiral nemški sistem. Nemške stranke stoje na stališču, da mora vsak Seidlerjev naslednik vztrajati pri Seidlerjevem nemškem kurzu. Podobno namigavanje vsebuje tudi cesarjevo lastnoročno pismo v besedah »podpirati drugo vladno, ki bo zasledovala isto splošno smer«.

Češi so odločno proti dr. Hussareku, kateremu očitajo, da je preprečil kot naučni minister, da bi bila milionska zapuščina olovskega kardinala dr. Kohna vporabljen za ustanovitev češkega vseučilišča na Moravskem.

Državni zbor.

Dunaj, 22. julija.

Predsednik dr. Groß otvori sejo ob 11. uri 20 minut ter se spominja smrti poslanca Schweigerja.

Došli sta vladni predlogi glede odškodnine za vojne dajatve in glede ustanovitve fonda za stanovanjsko skrbstvo.

Na predsednikov predlog se odkaže gospokozborni sklep o draginskih dokladah učitelstvu proračunskemu odseku, da poroča do jutri, ostali gospokozborni sklepi se odkažejo odsekom v skorajšnje poročanje.

Nato se prečita

poročilo kontrolne komisije za državne dolge, ki obsega dobo od 2. maja t. l. dalje. Vojni dolg državne uprave pri Avstro-ogrski banki znaša tačas: lombardska posojila 510 in 1272 milijonov, suha menica 1.780.800.000 K, posojila na zadolžnice 14.310.000.000 K, izkupilo bančnih blagajničnih listov 797.900.423 K; skupaj torej 18.670.700.423 K.

Poročilo opozarja na nevarnost gospodarskih in valutarnih škod, ki prete spričo dejstva, da pride vsak mesec za eno milijardo novih bankovcev v promet, kar se dogaja že več mesecev.

Finančni minister o proračunu.

Finančni minister dr. baron pl. Wimmer se peča najprej z dodatno potrebščino v znesku 682 milijonov; od tega odpadeta 202 milijona za prehranjevalne svrhe, 153 milijonov za državne uslužbenke, 126.8 milijona za višjo potrebščino obresti za državne dolge, ker je bil državni dolg proračunan po stanju z dne 30. junija 1917, in 173.6 milijona za obnovitev opustošenih ozemelj.

V proračunu za leto 1918/19 so skupni izdatki proračunani nekoliko nižje nego lani, skupni dohodki pa skoroda enako kakor prejšnje leto. Razmerje med rednimi in izrednimi izdatki in dohodki se je pa izpremenilo. Redni izdatki so se zvišali za 600 milijonov, redni dohodki pa za 480 milijonov.

Med izrednimi izdatki tvorijo glavni postavke civilnih vojnih stroškov preživljenske podpore v znesku 3430 mil. kron. To je gnojna rana na finančnem in državnem gospodarstvu, ki kriči po izpremembi. — Za begunce je letos v proračunu 541 milijonov, t. j. za 450 milijonov manj nego lani, kar je posledica napredujočega odpravljanja beguncev v domače kraje. Nasprotno se je pa znatno zvišala postavka za obnovitev opustošenih ozemelj v znesku 751 milijonov. Draginskih doklade za državne uslužbenke so proračunane samo v višini redne potrebščine, ki znaša 854 milijonov; izredne enkratne podpore, ki so znašale lani nad 300 milijonov in bodo prišle pač tudi letos, niso vpoštete, ker ni znana višina potrebščine. Za prehranjevalne odredbe je proračunanih 200 milijonov kron.

V potrebščini za obrestovanje državnih dolgov, ki se je zvišala za 715 milio-

nov, se je vpošteval celi znesek 8. vojnega posojila in vrhu tega tudi obresti za bodoče predjume v tekočem računu v okroglem znesku 5 milijard. Za pospeševanje produkcije so proračunani višji zneski za izredne cestne in vodne zgradbe, za pošte in telefon, za rudniške investicije, za železniško-obratna sredstva. — Za ljudsko zdravstvo (zatiranje ljudskih bolezni in epidemij) je v proračunu 30.8 mil. kron, za invalide pa 17 milijonov kron.

Dohodki na direktnih davkih so proračunani s 733 milijoni proti 677 milijonom lani in 431 milijonov v zadnjem mirovnem letu. V tem pa ni vpoštet vojni davek kakor tudi ne zvišanje direktnih davkov temeljem ravnokar sprejete davčne predloge. Vojni davek bo znašal do konca leta 1918. približno 1½ milijardo kron. V podrobnostih je proračunano: potrošina 264 milijonov, pristojbine 390 milijonov, pri čemer pridejo v prvi vrsti v poštev zvišani prometni davki; tobak 244 milijonov več nego lani (a čistega le 100 milijonov, ker odpade ostalo na zvišane stroške pri nakupu surovin itd.); dohodki solnega monopola bodo padli, ker nismo zvišali cene soli, kakor nameravajo ravnokar na Ogrskem; dohodki iz državnih gozdov in posestev se zvišajo, ravnotako iz rudnikov. Državne železnice bodo vsled zvišanih tarifov vrgle 81 milijonov obratnega preostanka. V zadnjih letih državne železnice niso mogle obrestovati in amortizirati svojih dolgov. Državni prispevek v to svrhu je znašal v zadnjem letu pred vojno 51 milijonov kron, leta 1917/18. je bil proračunan na 374 milijonov kron, v novem upravnem letu pa še za 190 milijonov K. Na vsak način se bodo morale tarife še zvišati, kar se zgodi s 1. septembrom. Na splošno se zvišajo redni državni dohodki za 480 milijonov kron, čeprav za letos nimamo novih davkov. Uspeh bi bil še veliko ugodnejši, ako se davčne predloge ne bi bile zavlekale.

Od obresti za vojna posojila, ki znašajo 2500 milijonov kron, je z dosedanjimi dohodki pokritih 1200 milijonov in ostane le še 1300 milijonov. Predložene davčne predloge bi dale 500 milijonov, za ostalo bo treba novih davčnih predlog, ki se bodo razširjale na direktne in indirektno davke. Predloge so že pripravljene in se predložijo zbornici jeseni. Treba bo globoko in če treba brezobzirno poseči v gospodarsko življenje, da se v državnem gospodarstvu napravi red. Treba pa bo priznati in podpirati produkcijo. Dohodninski davek se mora vsekakor še zvišati; pri tem razločujem med podjetji kot takimi in dohodki posameznikov.

Kar se tiče vprašanja o pokritju deficita, je finančni položaj vsekakor resen, a ne obupen. Največje ali vsaj zelo resne skrbi vzbujajo naraščanje papirnega denarja, ki dosega sedaj vsoto 24 milijard. Ogrska nam očita, da izdaja Avstrija več bankovcev nego Ogrska. Vzrok temu je pa to, da mora Avstrija mesec za mesecem nositi dvakrat več mobilizacijskih stroškov nego Ogrska. Razen tega je Avstrija pod neposrednimi učinki vojne veliko več trpela nego Ogrska. Prvo sredstvo proti pomnoževanju bankovcev je štedljivost. Korenina zlu pa tiči v pomanjkanju blaga. Če bi se bili mogli z Ogrsko pravočasno pogoditi o skupnem gospodarstvu z živili, ne bi bila nastala niti približno tolika poplava z bankovci kakor sedaj; to se sedaj maščuje tudi nad Ogrsko.

V cesarjevemu imenu s zahvaljuje vsem, ki so pripomogli do uspeha 8. vojnega posojila.

Izdaja blagajniških listov neprestano napreduje in znaša tačas 1400 milijonov. Tretje sredstvo proti pomnoževanju bankovcev so davki in pristojbine. Država je izgubila mnogo milijonov, ker se davčne predloge še niso rešile. Ne samo državna, ampak ljudska potreba je, da se z rešitvijo teh predlog zagotove novi dohodki.

Zbornica preide na dnevni red: prvo čitanje predloga dr. Stranskega in tovarišev, da se ministrski predsednik dr. vitez pl. Seidler in grof Toggenburg stavita pod obtožbo.

× × ×

Govor dr. Stranskega.

Med splošno pozornostjo cele zbornice utemeljuje poročevalec dr. Stransky (Česky svaz) predlog za obtožbo ministrov. Zavrača trditve Nemcev, češ da sloni predlog za ministrsko obtožbo le na politični podlagi in da ni juridično utemeljen. Govornik povdarja, da se političen zločin manj vpoštevaja, kakor navadni. Političen zločin je kvalificiran zločin, ker je njegova interesna sfera splošna in večja, kakor sfera navadnega zločina. Sicer pa je govornik celo za kompromis z nasprotniki v tem smislu, naj se vpraša dunajska jurisdikcija fakulteta za strokovnjaško mnenje, ali sta Seidler in Toggenburg kršila ustavo z dne 19. majnika 1868 in še posebej paragraf 9. te ustave. Korenito se pa moti oni, ki misli, da more češko vprašanje rešiti sodnik ali sodni dvor. (Pritrjevanje pri Čehih.) V tem težkem položaju, v katerem se nahaja češki narod, ki brani nedotakljivost in nedeljivost češke krone, nam ne more pomagati noben državni sodni dvor; češki narod in oni, ki stoje za njim, si bodo že sami znali pomagati. (Viharno odobravanje.)

Z obtožbo zasledujemo dvojen namen. Hočemo varovati ugled časti in pravičnosti in hočemo biti celo v avstrijski monarhiji konstitucionalni. (Posl. Tusar: Zato pri obljubi protestirajte proti pravomočnosti ustave!) Drugi cilj našega predloga za obtožbo ministrov pa je, da hočemo to neznošno nemško nadvlado pred celim svetom v vsej nagoti razgaliti. V političnem oziru ni razdelitev v okrožja nič novega. Nemci so že pred vojno poskušali to izvesti; toda danes so njihovi cilji večji. Nemci vedo, da je bila danes smrtna ura za nemško srednjo Evropo in za nemško nadvlado v Avstriji. Zato hočejo to, kar so dosegli, s silo petrificirati. In zato so prišli na idejo ustanovitve takozvane province »Deutschböhmen«. Nemci so prvi danes, ki mislijo na delitev Avstrije in zato, ker nočejo priznati svobodne donavske federativne države, ki je edina rešitev Avstrije, so pričeli z anabazo do Hohenzollerncev. Mi pa ne damo nikdar 100.000 Čehov Nemcem.

Predvsem bi pa hotel rekapitulirati, če je Seidler mož, ki je zmožen takega zločina. Isti Seidler, ki hoče Češko deliti, je peljal pred cesarja koroškega deželnega glavarja, ki je zahteval, naj se Koroška ne razdeli. In ravno tako je ptujski župan Orniš z Seidlerjevo vednostjo zahteval nasilno odstranitev konstitucije. Da je Seidler cenzuriral take govore nemških renegatov pred cesarjem, je zakrivil zločin nad državo. Če se govori, da je Seidler zvest sluga svojega gospoda, je to popolnoma krivo.

Na kak način naj se vlada Avstrija, kakšen kurz je najboljši? Slovanski avstrijski narodi so v svojih državno-pravnih deklaracijah jasno označili, kaj hočejo. Če pa Seidler izjavlja, da so Nemci hrbtenica in glava države, tedaj naj zve, da bomo to Cislajtancjo z nemško hrbtenico večno sovražili in jo znali razbiti. (Predsednik dr. Groß pokliče govornika k redu.) Takim političnim namenom ministrskega predsednika napovedujemo boj in taki dr. Seidlerjevi Cislajtanci bomo znali vedno škodovati. Seidlerjeva Cislajtancija je konstitucionalna monarhija brez krone in ustave. Kakšna ustava je to, ki je niso potrdili z dolžno prisego, ker smatrajo sedanji ustroj države za nevzdržljiv? Po pravici lahko trdimo, da je Seidler izvršil zločin nad državo. Naj govori njegov odvetnik! To je grof Czernin. (Čehi se smejejo.) Ta je govoril v gosposki zbornici in branil Seidlerja na tak način, da Seidler lahko reče: »Bog me varuj mojih prijateljev, sovražnikov se bom že sam.« Iz Czerninovega govora dobi človek utis, da je Seidler slabič, in da je Czernin edini mož, ki more Avstrijo rešiti. Mislim, da ne delam grofu Czerninu nobene krivice, če trdim, da more govoriti tako, kot je govoril Czernin, le pustolovec in »hohštapler«. (Predsednik pokliče govornika vnovič k redu.) Poslanec Stransky: Če pravim, da je »hohštapler«, ga nisem še dovolj ostro označil. Tudi s krušnim mirom nas je nalagal. (Predsednik dr. Groß pokliče govornika tretjič k redu, ker napada osebe, ki se ne morejo braniti.) Dr. Stransky: Czernin ni sklical delegacij, v najkritičnejšem času nam je zbežal. Naj povem javno, kaj mislim o njem: Grof Czernin je pokazal s svojim zadnjim govorom, da je navaden agent Berlina.

Dr. Stransky zaključuje svoj govor: Vzemite na znanje, da smatramo odklonitev našega predloga kot nov dokaz, kako težak je jarem, v katerega nas je vklenil nemški narod. Odklonitev predloga za obtožbo ministrov nam bo odprla novo pot do svobode, do svobodne velike češko-slovaške države. (Živahno odobravanje. Govorniku čestitajo.)

Notranji minister dr. pl. Gayer je mnenja, da utemeljitev opozicionalcev obtožbe ne utemeljuje. Obseg poslov pravega namestništva je tako narastel, da svojih agend ne more več gladko in hitro reševati. Zato je bila potrebna decentralizacija. Vlada se je po natančnem študi-

ju odločila, da izda okrožno naredbo. Pri tem se je pokazalo, da se morajo okrožja razdeliti tako, da bo uprava tudi z narodnega stališča lažja. Tudi s pravnega stališča je obtožba nevzdržljiva.

Poslanec dr. Roller (nemško-narodna zveza) meni, da je stvar obtožbe proti ministrom v takem stanju, da so morali tudi tožniki sami priti do prepričanja, da je izgubljena. Na Češkem je resnična stiska v upravi, kar jasno izhaja iz postopanja v vprašanju prehrane.

Govor posl. dr. Ravniharja.

Poslanec dr. Ravnihar je prebral predlog, da se dvigne obtožba proti ministrskemu predsedniku dr. Seidlerju in bivšemu notranjemu ministru grofu Toggenburgu in izvajal na to: Pravzaprav spadajo na zatožno klop vse avstrijske vlade zadnjih 50 let zaradi svojega neustavnega postopanja zlasti proti nemškim narodom. Najhujše pa se je kršila ustava in so se kršili zakoni med svetovno vojno. Vse državljanske pravice so bile razveljavljene. Nepostavna interniranja in konfiniranja in nepostavne proskripcije so bile na dnevnem redu, za državne osnovne zakone se ni brigal nihče več. Cela ustava je bila suspendirana. Ravnanje vlade je bilo neprestano kršenje ustave in zakonov. A malokatera vlada je nastopala s takim cinizmom kakor ravno Seidlerjeva. Nemcem na ljubo je razdelila Češko v okrožja, na nemški veto ne pripusti okrožij na jugu. Tako samovoljnost in pristranost, takšna očita zloraba vladarske in uradniške oblasti kriči po zadoščenju in kazni. Da je naša monarhija danes takšna kakršna je, so krivi Nemci in Mažari kot nositelji avstro-ogrske politike. Monarhija bi bila danes sijajna in mogočna, ko bi bili njeni državniki razumeli njeno življensko nalogo in imeli pogum, se tej nalogi posvetiti. A naše vlade so vsako novo idejo še vedno odklanjale. In ravno za Nemce je posebno usodno, da novega časa niso razumeli. Lahko bi bili dobili vodstvo Avstrije in Ogrske, ako ne bi stremili vedno za absolutno nadvlado. Danes je seveda že prepozno, ker so izgubili že prav vse simpatije drugih narodov. Odpor nemških narodov proti Nemcem je danes že tako velik in globok, da ni misliti na spravo. In enako je z Mažari. Naloga Avstro-Ogrske bi lahko bila, da bi postala kot država, ki leži najbližje Balkanu in orijentu, glavna posredovalka med vzhodom in zahodom in se kot taka razvila v velesilo prve vrste. Predpogoj za to bi bil, da bi tvorili državno prosti, samostojni, v medsebojni harmoniji živeči narodi. A mesto tega je Avstrija danes raztrgana, razdrapana, brez moči in ugleda.

Nemški kurz ni patent viteza Seidlerja. Že reakcija po l. 1848. ga je zapustila kot oporoko sledečim vladam. Dobil je oblike in izraze najprej v centralizmu in absolutizmu, pozneje pa, ko se s temi sredstvi ni mogel več zdržati v dualizmu in nemškim koristim prirojeni konstituciji Mažari naj bi vladali na Ogrskem, Nemci v Avstriji; v boju za nadvlado teh dveh narodov se je izčrpala vsa naša notranja politika, kateri se je morala sčasoma prilagoditi tudi zunanja. Danes vlada tudi v naši zunanji politiki popoln absolutizem. Ko je prišla vojna, so bili Nemci in Mažari uverjeni, da je prišel moment, ko lahko s silo desežejo, česar ne bi mogli z mirnim razvojem. Ogrska naj postane mogočna država s popolno mažarsko nadvlado, v Avstriji naj se nemci za vedno uklonijo pod nemški jarem.

O Jugoslovanih kričijo, da so veleizdajalci, ker zahtevajo pravico do življenja in razvoja. Kaj so Nemci drugačni? Njihovo ravnanje po odstopu grofa Czernina, pisava nemških listov o priliki onih govorov o cesarski dvojici, oboje je jasen dokaz, da je nemški patrijotizem samo pojojen. Ali mislijo Nemci, da so dosegli z avdienco štajerskih in koroških odpadnikov zaželjeni uspeh? Ne! Cesarja so nalagali, cela avdienca je bila navadno žaljenje Veličanstva. (Živahno odobravanje pri Slovanih, medkliki pri Nemcih.) Sicer pa smo Jugoslovani lahko zadovoljni. Da se vlada poslužuje že tako nemoralnih sredstev, je za nas najboljša znamenje, da stoji naša stvar dobro. O veleizdajstvu drugih narodov bi smeli Nemci samo tedaj govoriti, ako bi bila njihova državna ideja pravilna. A pravo državno idejo tvori složna volja vseh ali večine narodov, to pa nemška ideja ni. Če je že kdo veleizdajalec, potem so veleizdajalci Nemci, ki hočejo voljo manjšine vsiliti veliki večini. Nemški kurz bo današnje zmedo v državi še povečal in s tem pripomogel k podaljšanju vojne. V nasprotju z nemškim nasiljem, pa se borijo Jugoslovani za idejo svobodnih, samostojnih, v bratstvu in enakopravnosti združenih narodov. (Burno odobravanje.)

Ostali govorniki.

Poslanec Seitz (soc. dem.) izjavi, da njegova stranka glasovala proti obtožbi. To pa njenega političnega nasprotstva nič ne zadeva. To nasprotstvo bo izrazila pri glasovanju o proračunskem provizoriju.

Poslanec dr. Baxa (češki radikalec) utemeljuje obtožbo z juridičnega stališča.

Poslanec Romanczuk (Ukrajinec) pravi, da smatrajo Ukrajinci okrožno naredbo kot majhen začetek za ločitev prepirajočih se delov in za narodno avtonomijo, ki je edini način za mirno razrešitev stvari v Avstriji. Zato bodo glasovali proti.

Poslanec dr. Isopescu, Rumun, poda podobno izjavo.

Poslanec dr. pl. Lodgman se zavzema za narodno avtonomijo in pravi, da imata od narodnih bojev v Avstriji korist samo dva: Poljska žlahta in mažarska oligarhija.

Dr. Grandi (Italijan) izjavlja, da bodo Italijani v znamenje protesta proti ustavi avtonomije na Južnem Tirolskem glasovali za obtožbo.

Poslanec baron pl. Hoek (dunajski svobodomislec) zahteva, naj se konstituirajo državno sodišče.

Poslanec grof Skarbek (poljski narodni demokrat) izjavlja v imenu tovarišev, da bodo glasovali za obtožbo.

Nato se razprava prekine in prečita se naslednji predlog poslancev Waldnerja, Staneka, Korošca, Daszynskega in tovarišev: Vlada se pozivlj, da poda o dogodkih na jugozapadni fronti in v zaledju natančna pojasnila.

Ta predlog pride v zmislu dogovorov strank na dnevni red v jutrišnji seji.

Seidler demisioniral.

Predsednik dr. Gross naznani: Dobil sem obvestilo, da je ministrski predsednik s celo vlado podal ostavko in da je bila ostavka sprejeta; vlada bo vodila vladne posle dalje. Parlamentarni običaj zahteva, da bi razprave zbornice odgovorili. Vendar pa mislim, da se more predmet, ki je v razpravi, o ozirom na njegovo bistvo, vse-kakor končati. Tudi mislim, da more rešiti gotove nepolitične stvari, saj je vladi poverjeno nadaljnje vodstvo poslov. Z ozirom na kratki čas predlagam torej prihodnjo sejo za jutri dopoldne ob 10. uri z naslednjim dnevnim redom: 1. nadaljevanje razprave o predlogu dr. Stranskega in 2. o predlogu dr. Waldnerja glede vojaških dogodkov.

Nadalje naznani predsednik, da namerava zakon o draginskih podporah učitelstvu uvrstiti za poročilom proračunskega odseka.

Zaključek seje ob četrti na 8. zvečer.

DRŽAVNI PRORAČUN.

21 tisoč milijonski kredit. — Nad 38½ tisoč milijonov za vojne namene.

Dunaj, 22. julija. (K. u.) Finančni minister baron Wimmer je predložil danes poslanski zbornici finančno postavo in državni proračun za upravo leto 1918/19. Proračun upošteva vse razmere, ki jih je povzročila vojska in je prirojen tako, da traja vojska še do konca upravnega leta. Skupni izdatki so proračunani s 24.321 milijoni kron. Obresti vseh dosedanjih vojnih dolgov, vseh osem vojnih posojil proračun upošteva, so proračunjeni z 2510 milijonov kron. V prejšnjih izdatkih so proračunali med drugimi sledeče postavke: Prispevek Avstrije za mobilizirani skupni sili 12 tisoč milijonov kron, vpoklicancem pod orožje in njih svojcem 3501 tisoč milijonov kron, vojnim beguncem 541 milijonov kron, za olajšanje prehrane 201 milijonov kron, za doklade državnim nastavljenjem z delavci 854 milijonov kron, za obnovljenje vojnih ozemelj 751 milijonov kron.

Državne dohodke so proračunali s 4855 milijoni kron, od katerih odpade na redne dohodke 4551, na prejšnje dohodke pa ostanek 314 milijonov kron.

Primanjkljaj rednega proračuna so proračunali z 1898 milijoni kron, prejšnjega proračuna pa s 17.568 milijonov kron; ves primanjkljaj se torej proračuna z 19.466 milijonov kron. Vlada zahteva pooblastila, da sme najeti kredita 21 tisoč milijonov kron.

Iz prilog posnemamo, da je izdala Avstrija v čisto vojne namene v prvih štirih letih vojske 38.636 milijonov kron in sicer prvo vojno leto 6327, drugo vojno leto 9513, tretje vojno leto 11.453 in četrto vojno leto 11343 milijonov kron. V vojne namene petega vojskega leta zahteva proračun 12 tisoč milijonov kron. Finančna postava pa upošteva tudi možnost, da se vojska v upravnem letu konča in določa, da se smejo izdajati prispevki za vojsko le v mesečnih obrokih. Dne 30. junija 1918, ob končanem četrtem vojnem upravnem letu so znašali vsi vojni dolgovi 57.201 milijonov kron.

Proračunski odsek

je v seji 22. t. m. sklenil, da glasovanje o proračunskem provizoriju odgodi in zahteva podaljšanje roka za poročanje o proračunu. Nato so sprejeli zakon o draginskih dokladah za učitelje v zmislu sklepa gosposke zbornice; ravno tako predlog za 70milijonski državni prispevek učitelstvu za nabavo obleke in drugih potrebščin. Odsek je sprejel tudi sklep, s katerim poziva vlado, naj omogoči učitelstvu, da si bo moglo v že obstoječih organizacijah nabavljati živila in druge po-

trebščine. Z ozirom na odstop ministrstva je poslanec Kolischer umaknil svoj predlog za nezaupnico.

SEJA KLUBOVIH NAČELNIKOV.

Dne 22. t. m. se je pred zbornično sejo vršila konferenca klubovih načelnikov pod predsedstvom dr. Groša in v navzočnosti ministrskega predsednika. Sklenili so, da se zakon o učiteljskih plačah brez prvega branja izroči odseku. Nato je prišlo na vrsto vprašanje tajne seje za razpravljanje o vojaških zadevah. Ministrski predsednik je izjavil, da mora zahtevati, da se vrši razprava o vojaških dogodkih edino-le v tajni seji. Ustanovili so, da naj se vrši tajna seja jutri po razpravi o ministrski obtožbi. Za tajno sejo so se izjavili nemški nacionalci, krščanski socialci, Poljaki in Ukrajinci, dočim so bili Čehi, Jugoslovani in nemški socialni demokrati proti. Večina je torej zanj. V tajni seji bo govorilo 23 govornikov, vsak eno uro. Podlago razpravi tvori predlog, ki so ga podpisale vse stranke, naj vlada poda pojasnila o dogodkih na jugozapadni fronti in v zaledju.

Zbornica zboruje dalje.

Dunaj, 23. julija 1918.

Plenarne seje poslanske zbornice se bodo nadaljevale, ker hoče vlada za vsako ceno še ta mesec doseči od parlamenta proračunski provizorij.

Persekucije slovenskega časopisja.

Dunaj, 22. julija.

Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec je interpeliral pri ministru pl. Geyerju zaradi ustavitve »Jugoslovana« in »Domovine«. Minister pl. Geyer mu je obljubil hitro rešitev obeh zadev.

Murav, Judenburg, Radgona, Kotor.

Dunaj, 22. julija.

Jugoslovanski klub je vložil danes interpelacijo do ministrskega predsednika zaradi dogodkov v Muravu, Judenburgu, Radgoni in Kotoru zaradi izvršenih protipostavnih obsodb na podlagi prekega sode.

Čehi v svetovni vojni.

Dunaj, 23. julija 1918.

Domobranski minister pl. Czapp je izročil včeraj predsedniku poslanske zbornice prvi del odgovora na interpelacijo poslanca Schürffa o nastopu Čehov v svetovni vojni.

JUGOSLOVANI ZA UČITELJE.

Dunaj, 22. julija.

V proračunskem odseku je predlagal poslanec dr. Korošec, da naj se iz gosposke zbornice nazaj došli predlog glede draginskih doklad učiteljem takoj vzame v pretres. Predlog je bil sprejet in se je tudi v meritu soglasno in brez debate sprejel. Učitelstvo dobi od države 50odstotno doklado, če nosijo dežele 25 odstotkov po enotnem sistemu preračunjenih doklad. Dr. Korošec je stavil tudi predlog, da naj se učitelstvu takoj izplača tudi enkratni nabavni prispevek. Obremenitev za državo bi znašala 70 milijonov kron. Vladni zastopnik je govoril proti predlogu, ki pa je bil kljub temu tudi v meritu soglasno sprejet.

Interpelacije Jugoslovanskega kluba.

Protizakonito postopanje nemškonacionalnih sodnikov nasproti slovenskim strankam na Štajerskem.

Poslanci dr. Verstovšek, Brenčič in tovariši so interpelirali pravosodnega ministra:

Ze z razpisom justičnega ministrstva z dne 13. marca 1862 A 865 pres. se je sodiščem na Spodnjem Štajerskem naložila dolžnost, da z vsemi strankami, ki so zmožne samo slovenskega jezika, posebno v kazenskih stvareh, razpravljajo vedno slovensko ter sprejemajo tudi vsa zaslivanja obdolžencev in prič in vodijo sploh vse zapisnike v slovenskem jeziku. To se je v kasnejših razpisih z dne 20. oktobra 1866 št. 1861 pres., 5. septembra 1867, št. 8636 in 18. aprila 1882 št. 20.513 ponovilo.

Kljub temu c. kr. okrajna sodišča v Mariboru, Ptuj, Zg. Radgoni, Slov. Bistrici in Marenbergu (okrožno sodišče Maribor) teh predpisov ne izpolnjujejo.

Na teh sodiščih sestavljajo sodniki deloma iz neznanja slovenskega jezika, deloma iz mržnje zapisnike o izpovedbah slovenskih strank v nemškem jeziku. To je že mnogokrat povzročilo nesporazumljene, seveda vselej na škodo strank.

Tako je n. pr. v Mariboru pri zadnji porotni razpravi proti Alojziji Muršič in t. v. radi domnevnega upora in uboja (revizijskega komisarija c. kr. okr. glav. v Ptuj, I. Wiederwolla) obtoženka ponovno naglašala, da v nemškem jeziku sestavljeni zapisniki ne odgovarjajo njenim izpovedbam. Celoten eden nemških zagovornikov se je čutil prisiljenega, proti takim zakonem in predpisom nasprotujočim zapisnikom s strankami, ki so bile zmožne samo slovenskega jezika, najodločneje protestirati.

Tudi c. kr. državno pravdnštvo v Mariboru je proti samo slovenske zmožnim obdolžencem vložilo nemško obtožnico, kar nasprotuje predpisom.

Zato vprašajo podpisani Vašo ekselencio:

Ali je Vaša ekselencija pripravljena, sodiščem okrožnosodnega okoliša Maribor že obstoječe predpise o rabi slovenskega jezika znova zabičiti in sodnike, ki bi razpravljali nasprotno, pozvati na odgovornost?

Proglasitev prekega sode v vojaških obratih na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem.

Poslanec dr. Benkovič, Gostinčar, dr. Ravnihar, dr. Verstovšek in tovariši so 22. t. m. vložili na celokupno vlado naslednjo interpelacijo:

Maja meseca letošnjega leta je bil brez stvarnih vzrokov na ukaz vojaškega poveljstva za militarizirane industrijske obrate na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem proglašen preki sod.

Ker delavci to odredbo trdo občutijo in ker se zdi, da ni nikakih predpogojev za to, vprašamo:

Ali je vlada voljna, da nemudoma razveljavi preki sod?

Kot kandidati za ministrskega predsednika pridejo v poštev tudi grof Czernin, notranji minister Gayer in sekcijski načelnik Riedl.

Tisza zunanji minister?

Dunaj, 23. julija 1918.

»Zeit« je izvedela iz Budimpešte, da je pričakovati v avstrijsko-ogrskem zunanjem uradu izpremembe in da bo prevzel zunanje ministrstvo grof Tisza. Včeraj je imel grof Czernin tozadevni daljši govor z grofom Štefanom Tiszo.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. julija. Uradno:

Na italijanski fronti nobenih posebnih dogodkov.

V Albaniji je sovražnik pred tremi dnevi severno od Berata in v zgornjem delu doline Devoli zopet prišel s svojimi napadi. Izvzemši krajnih omahovanj, se mu ni nikjer posrečilo priboriti uspehov. Boji trajajo dalje. Med ovinkom Semanija in morjem so vdrla naši poizvedovalni oddelki na več mestih v italijanske črte.

Načelnik generalnega štaba.

Gabriele d'Annunzio si je šel ogledat Dunaj.

Dunaj, 23. julija. »Reichspost« poroča po italijanskih listih, da je izvršil Gabriele d'Annunzio deveturen poskusni polet z italijanske fronte proti Dunaju in nazaj. Poskus se mu je precej dobro posrečil.

Bitka na Francoskem.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. julija: Uradno:

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Med Aisno in Marno traja bitka z nezmanjšano silo dalje. Kljub svojem težkemu porazu 20. t. m. je izvajal sovražnik z nastopom svojih divizij in z nanovo privedenimi oklopnimi avtomobili ljute napade na naše črte. Njegovi napadi so se izjalovili. Ujetniki potrjujejo, da je imel sovražnik teže izgube. Tudi včerajšnji bojni dan je dosegel nov, popoln uspeh nemškega orožja. Med Aisno in južno od Hartennesa je uvedel najmočnejši bobneči ogenj rano jutraj napade sovražne pehote, ki so omagali jugozahodno od Soissona in jugozahodno od Hartennesa že pred našimi črtami. Severno od Villemontoirsa so vdrla deli sovražnih čet začasno čez cesto Soissons-Chateau Thierry, a naš napad jih je vrgel popolnoma nazaj. Villemontore in Pigny sta tudi tvorila žarišče boja, ki so ga končali z uspehom izvedeni protisunkni nam v korist. Ponovljene sovražne sunke v večernih urah jugozahodno od Soissona smo zlomili že v pripravljalni postojanki. Na obeh straneh Quercua je izvajal sovražnik dopoldne več brezuspešnih sunkov proti našim črtam. Ko je privedel svežih sil, je popoldne izvajal nove napade. Po težki borbi so zlomili protisunkni sovražni naval na obeh straneh Culchyja le Chateaux in ga izjalovili. Severno in severnovzhodno od Chateauxa Thierryja so naši oddelki, ki smo jih pustili v predpolju, otežkočevali sovražniku približevanje k našim novim črtam. Zvečer šele so se tam razvili močnejši napadi, ki so omagali s težkimi izgubami za sovražnika.

Na fronti ob Marni je sodelovala artiljerija.

Med Marno in Ardri so nadaljevali Angleži in Francozi svoje napade, ki smo jih krvavo odbili.

Bojna skupina vojvode Alberta.

Z uspehom se je izvedel sunek v sovražno črto pri Ancervillerju.

Berlin, 22. julija, zvečer. Uradno: Na mnogih mestih bojne črte med Aisno in Marno je mirno. Krajni boji so se bili južno od Qurqua.

pl. Ludendorff.

Francosko poročilo.

22. julija, jutraj. Nemci so omejevali ponoči streljanje s topovi na severno stran Qurqua in na Reims, posebno pa na Courtonski in Roiski gozd. Med Qurquom in Marno smo izjalovili močnih nemških protinapadov pri Crisolli in pri St. Germainu. Svoje postojanke držimo.

Prihod novih američanskih čet na zahodno bojišče.

Rotterdam, 22. julija. Načelnik ameriškega generalnega štaba je napovedal, da pride v odsek Arras-Ypern 250.000 Američanov.

Braziljanci se bodo bojevali proti Nemčiji.

Berlin, 23. julija. »Berliner Tageblatt« poroča, da se je braziljska vlada sporazumela z vlado Zedinjenih držav, da bo poslala braziljske čete faktično na bojišče, da se dejansko udeleže vojne.

Podmorska vojna.

54.382tonska ladja potopljena.

Berlin, 22. julija. (Wolff.) Uradno: Dne 20. julija se je potopil ob severni obali Irske ameriški transportni parnik »Leviathan«, prejšnji parnik Hamburg-Amerika-Linje »Vaterland«, ki obsega 54.382 ton.

Politične novice.

+ Občinski odbor v Ihanu je dne 14. jul. t. l. sklenil naslednjo izjavo: Na okrožnico dež. odbora kranjskega v Ljubljani z dne 21. junija t. l., št. 7078, je občinski odbor soglasno sklenil sledečo izjavo: Naši očetje in sinovi so dovolj jasno pokazali s svojo krvjo in nepopisnimi žrtvami svojo vdanost in neomajeno zvestobo do prejšnje habsburške loterinske dinastije. Zato se nam zdi naravnost odveč, da bi nas kdo priganjal k tozadevnim izjavam. Naravnost čudno se nam zdi, da bi nam dež. odbor pošiljal v sklepanje resolucije glede izdajalcev, ki jih naše ljudstvo ne pozna in ne mara s Trumbiči ničesar opraviti imeti. Opetovano izjavljamo, da se strinjamo z majniško deklaracijo. Obenem želimo in prosimo, da se tudi visoki dež. odbor kot najvišja avtonomna oblast pridruži majniški deklaraciji.

+ Občinski odbor Radovica je v svoji seji dne 14. julija 1918 vzel vsebino okrožnice veleslavnega deželnega odbora vojvodine Kranjske z dne 27. junija 1918, št. 7078, in poslano resolucijo z dne 19. junija t. l. na znanje. Obenem so se sprejele tudi vse druge zadnji čas došle okrožnice na znanje ter odločno in neustrašeno izjavljajo, da neomajno vztraja na stališču deklaracije Jugoslovanskega kluba z dne 30. majnika 1917 in obenem odklanja vsako drugo stališče, naj se mu predlaga od katerekoli strani, s pristavkom, da nam je oseba Trumbič, katero veleslavni deželni odbor navaja v okrožnicah, sploh nepoznana. Občinski odbor s tem nepoznanim človekom ni imel nikoli pa tudi ne mara imeti z njim kakega stika. Njegovemu Veličanstvu presvetlemu cesarju Karlu se izreka najudanejša zvestoba z željo, ostati vsikdar pod žezlom habsburške hiše.

+ Občina Konj (Sava). Občinski odbor v Konju, zbran v seji dne 14. julija 1918 jemlje okrožnice deželnega odbora z dne 21. junija 1918, št. 7078, 3. julija 1918, št. 7079, ter 3. julija 1918, št. 7080, na znanje ter izjavlja, da neomajno vztraja na na stališču državnopravne deklaracije jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917. Marko Drnovšek, župan, in devet odbornikov.

+ Cesar je, kakor poročajo listi, zaslislal 22. t. m. v avdienci bivšega naučnega ministra dr. Franca Hussareka, viteza pl. Heinleina in mu je naročil, naj se pogaja s strankami. Dr. pl. Hussarek se je pričel pogajati s strankami v poslaniški zbornici že sinoči.

+ Zakaj drži Teufel s Seidlerjem? »Wiener Zeitung« poroča, da je podelilo notranje ministrstvo 8 meščanom mesta Znojna, med njimi državnemu in deželnemu poslancu v Znojnu dovoljenje, da ustanove akcijsko družbo »Juznomoravska banka v Znojnu« in je že tudi potrdilo pravila nameravane banke.

+ O nemškem kurzu objavlja glasilo avstrijskih bogatašev daljši članek, s katerim dokazuje, da ravno Seidlerjevi poskusi dokazujejo, da je nemški kurz v Avstriji nemogoč. Članek protestira, ker se sploh delajo načrti o nemškem vladnem kurzu in očita Seidlerju, da špekulira z nerazsodnostjo nemškega meščanstva. V članku se odklanja tudi slovanski ali romanski kurz in stoji dalje: Slovanski kurz bi morebiti nekaj časa monarhiji zelo koristil, ker bi se uveljavile močne sposobnosti mlajših narodov, a pravi, da bi zopet sledila stagnacija. Dobesedno pravi: V najrednejših zrelih nemških možganih vsaj se

je pokopalo vse plemensko in narodno sovražstvo. Vsi, ki znajo misliti, smatrajo za samoočebno umljivo reč narodni individualizem. Članek se zavzema za avstrijski, evropski, planetarični, vsekakor nadnarodni kurz. Seidlerjev govor o nemškem kurzu smatra za reč zabrede in pravi, da je šel Seidler v Valhalo, ker je zavidal Cerninu slavo, ki si jo je pridobil, ker si je znal zvito v zadnjem trenutku položiti venec mučeništva na glavo. Avstrijskim Nemcem priporoča, naj se odpovejo nadoblasti in pravi: Avstrijska nemška mladina misli in čuti drugače, kakor njeni očetje, ki danes še pišejo uvodnike in razglase o ob mizi vzore, ki ne odgovarjajo več času. Mladina postavlja na mejdan trgovca in tehnika, ki je kos konkurenci povsod na svetu, tudi tekmi Anglosaksov, od katerih se je učila. Ta mladina je, nemški avstrijski meščan, tvoj tretji sovražnik, ki priča iz pietete do tebe zoper tebe. Če se vali mladina politično v radikalni, protinardni tabor, mesto da nadaljuje tvoje delo in tvoj svetovni vzor, si sam to zakrivil. Zapustiti moramo narodno tesnobo in si urediti razmere tako, da bo izključeno vsako narodno gospostvo in zagotovljeno skupno delo, ki bo koristilo vsakemu narodu. Državna celota se mora ne glede na njene dosedanje dele (dežele, op. ured.) iznova organizirati.

+ Železničarsko gibanje. Dunaj, dne 23. julija. Železničarske organizacije so imele včeraj na Dunaju zborovanje, na katerem so vladne ponudbe kot nezadostne zavrnile ter bodo pričele z novimi pogajanjmi z novo vlado.

+ Naslednik grofa Mirbacha bo v Moskvi tajni legacijski svetovalec pl. Rosenber. V varstvo nemškega poslanika v Moskvi bodo poslali nekaj sto nemških vojakov.

+ Ukrajina in Rumunija. »Steagel« poroča, da je odpotoval 17. t. m. iz Kijeva v Jaš kurir, ki je prinesel s seboj noto, da si želi ukrajinska republika diplomatskih zvez med Ukrajino in Rumunijo.

+ Kijevski senat. Kijev, 22. julija. (K. ur.) Hetman je potrdil postavbo, s katero se ustanavlja v Kijevu senat, ki bo najvišja sodna in upravna oblast v Ukrajini.

+ Ukrajina dobi nove bankovce. Kijev, 22. julija. Ukrajinska vlada je sklenila izdati novo emisijo 500 milijonov kron novih ukrajinskih bankovcev.

+ Puriškijevič aretiran. Berlin, 22. julija. Znan ruski poslanec dume Puriškijevič je bil glasom poročil moskovskih listov aretiran. Puriškijevič je bil v dumi steber carizma in reakcije. Ko je izbruhnila v Petrogradu ruska revolucija in je bil car odstavljen, je Puriškijevič zbežal.

+ Internirani jezuiti. V »Našincu« čitamo: »Havas« poroča, da so Nemci internirali vse jezuite kolegija Notre Dame de Tournay v taboru Cell, ker se niso pokorili nemškimi oblastim.

+ Vojni smotri Francije. Francoski veleposlanik v Londonu Canebon je govoril daljši govor, v katerem je zahteval, naj se ustanovi gospodarski blok zaveznikov, ker bodo Nemci svoje načrte za gospodarsko nadvlado svetu. Nočemo postati v političnem, vojaškem ali v gospodarskem oziru sužnji. Francija zahteva predvsem, da se ji vrnejo odtrgane ji province. Može moje generacije so čakali 47 let, da se popravi takratna velika krivica. V njih očeh ostane Francija, če ne doseže povračila Alzacije-Lorene, pokvarjena soha, soha velike lepote, toda soha, ki je izgubila enakomernost črt.

+ Italijanska vlada prepovedala shod socialno - demokratičnih strank. Lugano, 22. julija. (Kor. ur.) Vlada je prepovedala shod, ki so ga sklicale socialno-demokratične stranke v Italiji koncem julija v Rim.

+ Samouprava Indije. »Corriere della sera« poroča iz Londona, da dobi Indija zelo obsežno samoupravo.

+ Vstaja v Tibetu. »Times« poročajo, da so se Tibetčani uprli Kitajcem.

Dnevne novice.

— Ihan. Občinski odbor je imenoval prevz. g. knezoškofa dr. Ant. Bonaventura Jegliča za častnega občana.

— Radovica. Občinski odbor je soglasno izvolil za častnega občana presvetlega knezoškofa dr. Antona Bon. Jegliča.

— Rekvizicija na lžanskem. Ljudje so se popraševali, če pridejo res vojaki žito mlati. Dne 20. t. m. je že voj. žitni komisijonar ogledoval naše večinoma s prazno slamo napolnjene kozoletce. Dne 21. popoldne pa pribuči s strašnim gromom in treskom neusmiljena rekvizicija. Najprvo je pričela obračati kozoletce in drevje, potem vseka z debelo točo, tako da je bilo na polju skoro vse uničeno, kar je srpu ostalo. K sreči smo ozimno žito spravili s polja; čeprav je bolj slabo, bo vendar prav prišlo. Toda tudi žitu v kozoletu ni toča prizanesla ter ga je oklestila. Radovedni smo, če bo voj. žitni komisijonar tudi sedaj prišel ogledat naše polje.

— Pobirali so perilo tudi po Gorenjskem po selški dolini. Celo c. kr. orožni-

štvo je šlo tem sleparjem na lim. Če so vas Ljubljancane potegnili, potem nas hribovcev ni treba biti sram. S temi sleparji je hodil tudi nekdo, ki je bil preoblečen v orožnika. Pravil je, da je pred več leti služboval v teh krajih in da sedaj slušbuje v Polhovem Gradcu.

— Toča je pobila v nedeljo na Dobrovi pri Ljubljani marsikak kmetov in meščanov up. Žita je bilo šele prav malo požetega, sadje leži na tleh, fižol in drugo je zdobljeno. Pogled na polje je žalosten, za sedanje čase celo obupen.

— Iz Višnje gore se poroča, da je v nedeljo od pol 2. do 2. ure neprenehoma padala toča, ki je napravila prav veliko škodo posebno v Dedendalski občini in v polovici Leskoviške občine, pa tudi drugod po okolici je precej škodovala.

— Pomanjkanje zdravnikov v Bosni je naravnost usodno; dočim pride na Dunaju na vsakih 550 ljudi po en zdravnik, pride v Bosni šele na 12.808 oseb po en zdravnik. Veliko ljudi umrje samo zato, ker nimajo zdravniške pomoči.

— Zvišanje cen vžgalic. »Arbeiter-zeitung« poroča, da je pričakovati v kratkem nadaljnjega zvišanja cen vžgalic, dasiravno so imele tovarne za vžgalice trikrat večji dobiček kakor v mirnih časih.

— Padel je ob Piavi Franc Maver iz Zagorja na Pivki.

— Dražba lova. Lov krajevne občine Dole izvzemši v tej občini ležeča lastna lovišča se bo oddal v najem dražbenim potom za dobo petih let počenši z 1. julijem 1918 dne 7. avgusta t. l., ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni v Idriji. Dražbeni in najemni pogoji se lahko vpogledajo pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Logatcu.

— Važna transakcija hrvatskih bank. Hrvatska eskomptna banka, Prva hrvatska štedionica in Riječka pučka banka so kupile vse nepremičnine v zapuščini veletrgovca Gorupa na Reki, med drugim tudi Grand Hotel Europe, ki stoji na najlepšem mestu Reke.

— Z Reke. Surovost mažarske policije je presega vse meje in je večja nego potrpežljivost meščanov, ki se previdno ogibajo pred čuvaji javne varnosti in javnega reda. Če se kdo pritoži, mu kratkoročno zapretilo z aretacijo, češ, da ni patriot! Vkljub temu se množijo dan za dnem javne pritožbe, ki razpolagajo s pričami. Kjer se dobi n. pr. živež na izkaznice, tam je polno policajev, pa ne da bi skrbeli za red in pravičnost, ampak zato, da morejo dobiti njihovi znanci, predvsem seveda Mažari, izven vrste živež, dokler ga je sploh še kaj. Njihovo surovo ravnanje z aretiranci, če katerega slučajno ujamejo, vzbuja ogorčenje in je bilo že večkrat povod hipnih demonstracij proti nečloveškemu ravnanju z aretiranci. Sicer je guverner ukazal, da se mora policija uljudno in dostojno obnašati, toda njegov ukaz je ostal žal na papirju ali v ustih. — Anagrafični urad bodo ustanovili s pomočjo državne policije. Urad bo seveda nova mažarska pozicija v »Fiume italianissima«. — Mestni očetje so dobili dopust do konca septembra. Do tedaj ne bo nobene občinske seje. — Dezerterji in vojni ujetniki so na delu. Načelnik državne policije je razglasil po mestu s plakati, da policija ne more brez sodelovanja občinstva zatreti neprestanih tatvin s strani množičnih dezerterjev in preoblečenih vojskih ujetnikov. Občinstvo ne sme od sedaj naprej več skrivati dezerterjev, jim nositi hrane in jih preskrbovati, ker bo vsak, pri katerem bodo našli kakega dezerterja ali vojnega ujetnika, najstrožje kaznovan po vojnih zakonih. — Meso po znižanih cenah bo prodajala mestna aprovizacija za revnejše sloje, ki si ne morejo privoščiti mesa po 40 K kg in še več. — Vročina je neznosna, kopališča prenapolnjena. Kopališke uprave so naravnost v zadregi, ker nimajo dovolj perila za kopanje. Zato so sklenili, da ob nedeljah in praznikih sploh ne bodo dajali perila. Nalezljivih bolezni vkljub hudi vročini ni. — Vojaštvo ne sme na noben način zahajati v javne hiše, ki so vsak večer močno zastražene od vojaških patrulj in civilnih agentov. — Velika tavana. Neznani tatovi so ukradli iz zaklenjenega voza, katerega je spremljala straža od kolo-dvora do mestne aprovizacije skoraj vse prekaženo prašičje meso in sicer zadnje, ki je bilo namenjeno za Reko. Tatvina je originalna in zagonetna. — Cel regiment dezerterjev so peljali minuli teden skozi Reko. Vlovili so jih na Hrvatskem, kjer so prebivali po gozdovih in rekvirirali živež po vaseh.

Ljubljanske novice.

lj Aretacije. Na državnem kolodvoru so zapri nekega 17 letnega železniškega delavca, ker je na tamkajšnjem petonu ukradel zaboj z živili in drugimi malenkostmi, ki je bil last nekega vojaka. — V Gradšču je stražnik aretiriral nekega 17 letnega dijaka, ki je ukradel svoji gospodinji obleke v vrednosti 900 kron. — Na državni cesti na Glincah sta bila v noči na 17. t. m. aretirana dva železničarja, ki sta na ro-

čnem vozičku peljala deset grud sladkorja (okoli 120 kg) v Ljubljano. Sladkor je najbrže ukraden. Do Glinca sta se pripeljala z enovprežnim vozom. Vse aretirance so izročili deželni sodišču.

Ij Velika tatvina tobaka. Po Ljubljani se govori, da je bilo predvečernjim ponoči na glavnem kolodvoru ukradena četrt vagona tobaka. Tatvino so baje izvršili vojaki.

Ij Žepna tatvina. Neki gospe je bila na glavnem kolodvoru v gneči, ki je nastala, ker so vstopali ljudje v brzovlak, iz žepa ukradena denarnica z 200 K gotovine in voznim listkom Ljubljana-Dunaj.

Ij Drage obleke. Zadruga krojaških mojstrov in mojstric je sklenila, da zviša od 22. julija dalje cene za izdelovanje obleke. Pravijo, da bodo zvišali cene za delo za okoli 300 odstotkov.

Ij Umrli so v Ljubljani: Franciška Bizovičar, posestnica, 65 let. — Jakob Primožič, nadučitelj v p., 83 let. — Josipina Gjuran, hči poštnega sluga, 4 mesece. — Ivan Čekada, čevljar, 59 let. — Janko Pav-

lin, železn. uslužbenec, 39 let. — Marjeta Zorman, gostja, 75 let. — Fran Hribar, ključavničarski vajenec, 16 let. — Avgust Kremžar, knjigovodski poslovodja, 73 let.

Aprovizacija.

a Suhe slive za I. okraj. Stranke, ki niso pri nobeni ubožni akciji, prejmejo suhe slive v četrtek, dne 25. t. m. dopoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je ta-le red: od 8. do pol 9. ure šteje. 1 do 200, od pol 9. do 9. ure šteje. 201 do 400, od 9. do pol 1. ure šteje. 401 do 600, od pol 1. do 10. ure šteje. 601 do 800, od 10. do pol 11. ure šteje. 801 do 1000, od pol 11. do 11. ure šteje. 1001 do konca. Slive se bodo oddajale na nakazila za mast in dobi vsaka stranka za vsako osebo pol kg. Kg stane 6 kron.

a Suhe slive za II. okraj. Stranke II. okraja, ki niso udeležene pri nobeni ubožni akciji, dobe suhe slive v sredo, dne 24. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Oddajale se bodo na nakazila za mast

po naslednjem redu: od pol 2. do 2. ure št. 1 do 200, od 2. do pol 3. ure šteje. 201 do 400, od pol 3. do 3. ure šteje. 401 do 600, od 3. do pol 4. ure šteje. 601 do 800, od pol 4. do 4. ure šteje. 801 do 1000, od 4. do pol 5. ure šteje. 1001 do 1200, od pol 5. do 5. ure šteje. 1201 do 1400, od 5. do pol 6. ure šteje. 1401 do konca. Stranka dobi za vsako osebo pol kilograma suhih češpelj, kilogram stane 6 kron.

a Suhe slive za III. okraj. Stranke III. okraja, ki niso udeležene pri nobeni ubožni akciji, prejmejo suhe slive v četrtek, dne 25. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Slive bodo oddajali na nakazila za mast po naslednjem redu: od pol 2. do 2. ure šteje. 1 do 200, od 2. do pol 3. ure šteje. 201 do 400, od pol 3. do 3. ure št. 401 do 600, od 3. do pol 4. ure šteje. 601 do 800, od pol 4. do 4. ure šteje. 801 do 1000, od 4. do pol 5. ure šteje. 1001 do 1200, od pol 5. do 5. ure šteje. 1201 do 1400, od 5. do pol 6. ure šteje. 1401 do konca. Stranka dobi za vsako osebo pol kilograma suhih sliv, kilogram stane 6 K.

a Oddaja mesa. Jutri, dne 24. t. m. se bo oddajalo za vso Ljubljano in v vseh mesnicah meso po 10 dkg na osebo.

a Meso na zelene izkaznice B št. 1 do 1400. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1 do 1400 prejmejo goveje meso po nižnji ceni v sredo, dne 24. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: od pol 2. do 2. ure šteje. 1 do 200, od 2. do pol 3. ure šteje. 201 do 400, od pol 3. do 3. ure šteje. 401 do 600, od 3. do pol 4. ure šteje. 601 do 800, od pol 4. do 4. ure šteje. 801 do 1000, od 4. do pol 5. ure šteje. 1001 do 1200, od pol 5. do 5. ure šteje. 1201 do 1400.

Zgubljeno - najdeno.

Najden je bil danes dopoldne na Vodnikovem trgu ključ vežnih vrat. Izgubitelj naj pride ponj ob uradnih urah v mestni tržni urad.

Zgubila se je dne 21. t. m. večja svota denarja, in sicer od gostilne Erbežnik na Viču do gostilne Bobenček, Glince. Pošteni najditelj naj prinese proti dobri nagradi v gostilno Bobenček, Glince.

Pogreša se 11letni gluhozoni Alojzij Močilar, ki se je pred kratkim zgubil in hodil po litjskem okraju. Kjer bi se oglašil, naj se ga toliko časa pridržijo in hrani, da se obvesti o njem starši. Piše naj se: Antonu Močilar, posestniku v Konjski št. 12, pošta Zagorje ob Savi.

Prodasta se dva triletna konja v Hrenovi ulici št. 8. — Ondi se tudi izve za dve breji svinji.

Srbečico, lišaje odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvorno zakonito zajamčeno »Skaborm« mazilo. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček 2 K 30 v, veliki 4 K. porcija za rodbino 11 K. Zaloga za Ljubljano in okolice: Lekarna pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg. Pazite na varstveno znamko »Skaborm«!

Zamaške nove in stare vsako množino trdka JELACIN & KO., Ljubljana, ljubljanska industrija probkovich zamaškov. Za gostilno na deželi, pri kateri je malo posestvo, se pridna in zanesljiva.

DEKLA Plača po dogovoru. Vstop 1. avgusta. — Ponudbe na postarja SVETINA v Zirovnici na Gorenjskem.

Služkinja se išče k uradni rodni s 4letnim otrokom. Eventuelno tudi začelnica za dežele. — Ponudbe pod Dr. I. Š. na upravnistvo »Slovenca«.

KOPELJ v hotelu »Slon«. naznanja vsem cenj. obiskovalcem kopelji, da je otvorena

KADNA KOPELJ: v delavnikih od 8. do 12. ure dopoldne, od 2. do 6. ure popoldne. V nedeljah in praznikih od 8. do 12. ure dopoldne.

PARNA KOPELJ: Torek od 8. do 12. ure dop. za gospode, od 2. do 6. ure pop. za dame. Petek od 8. do 12. ure dop. za gospode, od 2. do 6. ure pop. za gospode. Nedelja od 8. do 12. ure dop. za gospode.

TUŠ: Ponedeljek od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. pop. Sreda od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. pop. Četrtek od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. pop. Sobota od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. pop. Priporočava se najtopleje za veselo poštenje.

Hedžet & Koritnik.

Apno v kosih izborne kakovosti, tudi v večjih množinah, pošilja IVAN OGRIN, LJUBLJANA, Gruberjevo nabrežje št. 8.

Dobavljam **Cement**-portland **Živo apno** v grudah **široko opeko** kajnit za jesensko in spomladansko gnojenje po najnižji ceni samo na vagon. — Naročila se izvršujejo po vrsti ter se naj naslovijo na: **JOSIP NOVAK**, Brezovica pri Ljubljani.

PROŠNJA. Kdo izmed tistih, ki so se vrnili iz ruskega ujetništva, more dati kaj podatkov o VENCELJNU ZAUHSINGER. Nahaja se že 2 leti v Polewsky Sawod, na Stan-konje Ploteje, Jekaterinburg, gubernija Perm. Zadnjič je pisal decembra 1917. — Kdor bi slučajno kaj vedel o njem, naj blagovoli proti odškodnini sporočiti njegovi ženi Angeli Zauhsinger, Suha 34, p. Škofja Loka, Gorenjsko. 2531

Tabarin je priznan kot najboljši nadomestek tobaka. Vsled odloka c. kr. fin. min. se sme prosto prodajati. — 120 zavrtkov po 50 vinarjev 34 K; 600 zavrtkov 160 K. Izborna zmes za cigarete, 120 zavrtkov 32 kron. 500 najfinjših nadomestnih cigaret 20 kron. Vse franko po povzetju. Tovarna »Tabarina« H. ZELINKA, PISEK, ČESKO.

Po celi Jugoslaviji naj se pije **Tolstovska slatina** in novi **Silva urelec** Pošta: GUŠTANJ. Tam, se naroči tudi fino **belo, rdeče in črno vino ter žganje in sadni mošt**

Naprodaj je iz proste roke v Višnji gori, 15 minut od kolodvora, lepo

posestvo z gospodarskim poslopjem in vodovodom ter lepim sadnim vrtom in 15 oralov zemlje. Cena 80.000 K. — Pojasnila da lastnik: IVAN PONIKVAR na Peščeniku št. 6, pošta Višnjagora, Dolenjsko.

Hiša naprodaj! Prodajam hišo, ležečo na glavni cesti v Trbovljah, največjem industrijskem kraju Spodnje Štajerske. Dohodnina najemnine 1500 kron letno po mirovni ceni. Pri hiši je 800 sežnjevega lepega vrta, hlevi za živino in drugo. Hiša je jako pripravna za obrt ali trgovino. Cena 35.000 K. MARTIN JUVAN, posestnik, Trbovlje I.

Kupujem pri meni kupljene ŠIVALNE STROJE NAZAJ in plačujem po najvišji ceni. — Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: **JOS. PETELINC**, tov. zaloga šivalnih strojev, 2255 LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 7.

TRGOVCI! Kdor rabi maščobe in olja za gospodarske stroje, tvornice in dr., potem MIRODILNIŠKE PROIZVODE za juhe, omake in dr., kakor tudi vsakovrstne predmete za VAROVANJE PODPLATA, naj se obrne na glav. zastop. Rajko Kotnik, Guštanj (Gutenstein), Koroško.

PRIMARIJ dr. Josip Stojc ne ordinira do 12. avgusta t. l. 2503

Manjše posestvo na Kranjskem ali Štajerskem, se sprejme v najem ali pa kupi. Cenjene ponudbe sprejema **FRAN KOS** v LJUBLJANI, Sodna ulica št. 7. 2506

Trgovski vajenec sin poštenih kmečkih staršev, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. — Ravno tam se sprejme zanesljiva in varčna kuharica ki bi bila obenem tudi gospodinja. 2509 MARTIN PLUT, trgovec, ČRNOMELJ, Dolenjsko.

Kneza Auersperga termalno kopališče **Toplice na Kranjskem** Železniška postaja: Straža-Toplice. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. bogati radioaktivni vreli.

37% naravne toplote. Odlično učinkujoči pri revmi, trganju, neuralgijah (ischias), ekzudatih itd. Bazen, posebne kopeli, močvirne kopeli, elektroterapija, masaža. Lepa lega, gozdov bogata okolica, sobe za tučce, restavracija. — Prospekti in pojasnila brezplačno pri **KOPALISKEM RAVNATELJSTVU.**

Dobri brivski in lasestrižni aparati la britev iz srebro-jekla K 3'50, 4, 5; varnostni brivski aparati, poniklani, K 3, 5, zn. »Perlekt« s 6 rezili K 16, 20; dvorez. rez. rezila tucat K 5, 6. la lasestrižni aparat K 11, 12. Zamenja dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik JAN. KONRAD, izvozna trdka, Brux št. 1755, Česko.

Mlini za drobljenje **Konsl. Pálffy, Praga, II.** Havlíčkovo nam. 32. 3396

I. a krtiče (sirkove) po 8 kron, II. a po 7 kron za komad v zavojih po 5 kg proti povzetju kakor tudi riževe vrelle v vsaki množini dobavlja trdka **VACLAVA FILIPA** vdova, Jablonné n. Orlici.

Sadni mošt ima v zalogi **IVAN OGRIN, LAVERCA** PRI LJUBLJANI.

Velika hiša v LJUBLJANI, na ugodnem prostoru, je poceni naprodaj. — Ponudbe (ne anonimne) pod št. 1834, Ljubljana, pošto ležeče.

Proda se oziroma zamenja za otroško posteljo, pisalno mizo in za živila **3 izložbena okna** in vrata z železno roletno ter kameniti podboji za vrata. — Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 2499.

Učenka se sprejme za modistovsko obrt. Prednost imajo deklice, ki so izurjene v šivanju. Več se poizve pri g. Vivod-Mozetič, Pred školijo 21/II, Ljubljana.

Pletci kit na Kranjskem! Letos kaže lepo pšenica, ječmenova in tudi ržena slama za pletenje kit, zato se vas tem potom opozarja, da kar v največjem obsegu nabavite slame za pletenje kit; posebno tuhinjska in moravska dolina, sploh ves kamniški okraj, koder se pletejo kite. Pobrignite se, vsak za služek bo dobrodošel, če ne sedaj, pa pozneje.

Na prodaj sta dve po 4 leta stari, 15 in pol pesti visoki, popolnoma črni **plemenski kobili** Poizve se v Ljubljani, Poljanska cesta 55.

Barve za blago v zavrtkih, v vseh barvah, z vporabnim navodilom, primerne za barvanje vseh vrst blaga, svile in tkanin, dobavlja trdka **HOLY & Ko.,** veletrgovina materialnega blaga PRAGA-KARLIN, Královská třída 11.

Potrta neizmerne žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je moj iskrenoljubljeni, nepozabni soprog **Ivan Peklaj** hišni posestnik v Mostah kot mučenik trudapolne bolezni, vračajoč se iz ruskega ujetništva, 22. junija v rezervni bolnici št. 2 v Krakovu mirno v Gospodu zaspal. Sv. maše zadošnice se bodo darovale v več Priporočam ga v molitev in blag spomin. V Mostah, dne 23. julija 1918.

Marija Peklaj, globoko žalujoča soproga.

Zahvala. Ob priliki nenadne izgube nepozabne in drage nam hčerke in sestre, učiteljice **Mici Gaberšček** izražamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem najiskrenejšo zahvalo. Posebna zahvala velja g. dež. poslancu Ganglu za krasni nagrobni govor, kakor tudi g. nadučitelju Barletu, gospodični učiteljici Nardjanovi ter gospodom pevcem, ki so nepozabni z ginjaivimi žalostinkami izkazali zadnjo čast. Metlika, julija 1918.

Žalujoča rodbina Gaberšček.

SIGORIN zatre čudovito naglo stenice vzorčna steklenica 4 K, velika steklenica 16 K, brizgalnica 2 K. Vsa naročila naj se naslavlja naravnost na: Lekarna »pri upanju« : Pecs 16, Ogrsko Apotheke »zur Hoffnung«

Kuharica z dežele se takoj sprejme blizu Ljubljane. Plača 60 kron mesečno. — Ponudbe na upravo lista pod šifro »Kuharica 2537«.

Kupim železne trube za žago veliko kolo 150 do 200 cm premera za na leseno vreteno in z lesenimi palci, malo 35 do 50 cm premera, nadalje tudi kolot za venecijansko žago z ležaji in predležjem vred, vse skupaj ali tudi posamezno. Ponudbe pisмено ali ustmeno s ceno in podatki, kedar in kje da je oprema na razpolago, na »Zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani«, Dunajska cesta št. 22.

100.000 i hvaležnih odjemalcev potrjuje, da uničevalec korenin »Riobalsam« v treh dneh brez bolečin odpravi kurja ošesa, bradavice, trdo kožo. Uspeh izjamen! Cena 3 K, 3 lončki 7 K, 6 lončkov 10 K. Posip, prašek, »Ita« odstranja naglo pot na rokah in nogah. Cena K 2-50, 3 škatle 6 K. Krema »Ciree« omehča razpokane roke. Cena 5 K, 3 lončki K 12. **Zobobol** odstranja najtrdov. revmatiz. bolečine, ko je že vse odročilo, in pri otilih zobeh. Če ni uspeha, denar nazaj. Cena 3 K, 3 pušice 7 K, 6 pušic 10 K. Nikak, okam, zobovje, ne neprijet. duhal! Srečno bele zobe da »Xiria«, zobna tekočina. Takoj, uspeh. Cena 3 K, 5 stekli 7 K. **KEMENY**, Kanchau (Kassa) i. poštni predal 12-C-30, Ogrsko. 1146

„Ključavnica v ključavnicah“ »VICTORIA«, zak. zavar. zaporna varovalka! Svetovni patent! Senačna iznajdba! Onemogoči vsako odprtitev s ponarejenimi ključi! Cena komadu z navodilom vred 8 K, po pošti 9 K, ponikljan 9 K, po pošti 10 K. Razpošilja se le proti predplačilu. — Zastopniki se iščejo! — Tovarna za »VICTORIA« zaporne varovalke in ključavn. blago. Glavno zastopstvo: »VICTORIA« v Zagrebu št. 24, Trenkova ulica (Hrvatsko). Tel. 20-26. Prodaja za mesto Zagreb: Bazar Kü-nig, Ilica 20 in M. Drucker, Ilica 39, kakor vse večje trgovine z železnino.

Priporoča se **trgovina pohištva** prej **J. Pogačnik** Marije Terezije cesta (kolizej) **glavna trgovina** Stari trg 4, podružnica **Vido Brajnovž.** Velespoštovanjem